

ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİNDE SEMBOLLER: DİYET FİLMİ ÜZERİNDEN BİR ANALİZ DENEMESİ

Yrd. Doç. Dr. Hasan YÜKSEL

Çankırı Karatekin Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
hasanyuksel37@gmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı içerik analizi yöntemini kullanarak 1974 yılında Ömer Lütfi Akad tarafından çekilen Diyet filmi ekseninde emek (işçi) sermaye (işveren) çatışmasını konu edinen endüstri ilişkilerinde kullanılan sembollerini analiz etmektir. Sinema, toplumsal gerçekçilik yönüyle sosyal sorunları beyaz perdeye aktarabilecek en etkili araç özelliği taşımaktadır. Başta sanayileşme olmak üzere kayıtdışılık, yabancılaşma, işsizlik, kentleşme, yoksulluk, sendikalaşma ve terör gibi çalışma yaşamının temel sorunsalları sinema yoluyla kitlelere aktarılabilir ve bireyler söz konusu bu sosyal sorunlarla ilgili daha da bilinçlendirilebilir. Dolayısıyla sinema sosyal sorunların tespiti ve çözümünde etkili bir aparat olarak kullanılabilir. Çalışmada Diyet filminin analizi sonucunda endüstri ilişkilerine ilişkin “fabrika”, “makine”, “sendika”, “mavi önlük”, “tekerlekli sandalye”, “işçi”, “işveren”, “kentleşme” olmak üzere 8 temel sembol tespit edilmiştir. Söz konusu bu semboller tespit edilirken endüstri ilişkilerinin konuları arasında yer alan sanayileşme, sendikacılık, toplu pazarlık ve iş kazaları gibi konular dikkate alınmıştır. Çalışma 3 bölümden meydana gelmektedir. Çalışmanın birinci bölümünde endüstri ilişkileri, ortaya çıkışı ve tarihsel derinliği işlenmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde sinemada semboller ve sinema-çalışma yaşamı ilişkisi incelenmiştir. Çalışmanın son bölümünde ise diyet filmi analiz edilerek filmde kullanılan semboller tespit edilmiş ve endüstri ilişkileriyle hangi açıdan ilişkili olduğu belirgin hale getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri İlişkileri, Sosyal Sorunlar, Sinema, Diyet Film